

TEKSTİL

ONBEŞ GÜNDE BİR YAYINLANIR TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI ORGANIDIR

1

EYLÜL

1969

YIL : 2

SAYI : 20

Sendikamız İstanbul Dokumacılar Esnafı ve Küçük Sanatkârlar Derneğine Karşı Mücadele Açtı Genel Başkan Rıza Güven Basına Yazılı Demeç Verdi :

'DERNEK DOKUMACILARI İSYANA ZORLUYOR ...'

Yıllardanberi Mahmutpaşa'nın Bizans devrinden kalma gün görmez mahzenlerinde dokuma işçisini her türlü Sosyal güvenlikten yoksun esir gibi günde 12 saat öğle paydosu dahi vermeden çalıştıran dokumacı işverenleri bütün çabalarımıza rağmen yola getirilememiştir.

Kanunsuzlar diyarında bir yandan işçileri sömüren işverenler bir yandan da kendi aralarında sürdürdükleri haksız rekabet yüzünden fason fiatlarını alabildiğine düşürmek suretiyle kendilerini de ezen tefecilere sömürttürmüşlerdir.

Fiatların tahammül edilmez hale gelmesi karşısında direnme olanağını bulamayan işverenler işçilerin yarısını sokağa atmak suretiyle

tatili ücreti verilmeden sömürülen işçilerin yarısını çıkarmak ve geri kalan işçileri 12 saat çalıştırmak suretiyle fiatları arttıracaklarını sanmaktadır. Bu kararı 1 Eylül'den itibaren uygulaması için işverenlere bildiri dağıtılmıştır.

Bu korkunç karar karşısında işsizlik tehlikesiyle karşı karşıya kalan 870 kalifiye dokumacının işten çıkarılması bir nevi Lokavt mahiyetinde olduğundan geriye kalan dokumacılar da çalışmıyacaklarını söylemekte ve için için örgütlenmektedirler.

İşçi ile polisin karşı karşıya gelmesi muhtemel olan uygulamada ilgilileri şimdiden uyararak görevimizdir.

verenleri kısmen yola getirmiştir.

Buna göre, şimdilik işçiler günde 6 şar saat olmak üzere 2 posta halinde çalıştırılmaktadırlar. Ancak, işverenler 8 saat karşılığı ücret ödemek zorundadırlar. Eksik ücret ödeyenler hakkında sendikamızca gerekli kanuni kovuşturma yapılması için ilgililere baş vurulacaktır.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİNİ GÖREVE DAVET ETTİK..

T.B.B. İş Mahkemeleri Çıkmazına el atmalıdır..

Sendikamız geçen sayılarımızda açıkladığı gibi İstanbul'daki iş mahkemeleri sorununa el atmış ve bu konuda küçük bir araştırma da yaparak durumun vahametini ortaya koymuştur.

Geçen sayımızda belirttiğimiz gibi Adalet Bakanlığı durumu ilgilendini birdirmişti. Bu cümleden olarak 13. İş mahkemesi derdet da va miktarını resmen sendikamıza bildirmiş kalan üç iş mahkemesinden henüz bir cevap gelmemiştir.

Sendikamız bu defa mesele ile ilgilendirilmesi için Türkiye Barolar Birliğine başvurmuştur. Birlik Baş

kanı Prof. Dr. Faruk Erem'e yazılan yazıyı aynen yayınıyoruz :

Sayın Prof. Dr. Faruk Erem,
Türkiye Barolar Birliği Başkanı
ANKARA

Sendikamız İstanbul İş Mahkemelerinin acı durumuna el atmış ve gerekli bazı araştırmalar yaparak, işçilerin haksızlığa itiliş nedenlerini somut biçimde saptamıştır. Buna göre, İstanbul'da mevcut bulunan İş Mahkemeleri hiçbir zaman ihtiyaca cevap verememekte ve emekçi umut bağladığı adalet düzeninden de gerekli payını alamamaktadır. (Devamı 4. sayfa)

kendi emellerine alet etmek istemekte. Dernek aldığı bir kararla iki posta halinde günde 24 saat çalışan ve fazla mesai, hafta

NOT :
29/8/1969 tarihli bu bildirimiz beklenen yankıyı uyandırmış ve işçilerin de direnmesiyle dokuma iş-

Üsküdar TÖS Şubesinde yapılan sözleşmeyi açıklama toplantısında Hilmi Gürgan'lı üyelerimiz yöneticilerimizi izlerken...

Baş yazı

Rıza GÜVEN

Acı Gerçekler

Yaza girerken iktidarın 9 yıl danberi vadettiği siyasi hakların iadesi ile ilgili anayasa değişikliği ve 250 lira ile sürdürülen işçi emekli aylıklarının % 70 e çıkarılmasını öngören kanun tasarıları meclisten geçti ve senatoya geldiği sırada meclisler tatile girdi.

Bu politika oyunu karşısında birşeyler yapması gereken en büyük işçi örgütümüzün sözde temsilcileri gerçekten büyük yankılar yaratan lâflar ettiler.

Tutucu güçler hâkim bulunduğu Türk - İş yöneticileri arasında günlerce söz düelloları yapıldı «Emeklilik kanununu seçimden önce çıkarmazlarsa işçileri sokağa dökeriz. İşçileri iktidar partisi aleyhine oy kullanırız» diyen Genel Sekreter'e örgüt içindeki iktidar partisi grubu açıkça cephe aldı. Bu defa muhalefet millet vekillerinin yeterli imza sağlamaları ile toplanan meclislerde çoğunluğu düşürmek için açık baskı yapan iktidarın başı ve Türkiye'nin başbakanının daha sonra «Biz istesek de artık meclisi tophyamayız» demesine rağmen toplanan Türk - İş Yönetim Kurulu kapalı odalarda yaptığı toplantıda iktidara meclisi toplaması için 15 temmuza kadar mehil tanıyan gülünç bir karar alınmıştı.

(Devamı 4. sayfada)

İdrofil Pamuk Sözleşmesi Sonuçlandırıldı

Yedikule'de kurul İstanbul İdrofil Pamuk Fabrikası'nın toplu iş sözleşmeleri nihayet bitirildi.

Genel Sekreter Yunus Kara ile Yedikule Şube Başkanı Fuat Pınar başının müzakereci olarak katıldıkları sözleşme geçen yıllara oranla daha üstün haklar getirmiş bulunmaktadır.

Sözleşmenin üyelerimize yararlı olmasını temenni ederiz.

Kibar Triko'da Müzakereler Başladı

Cağaoğlunda kurulu ve Mahmut paşa Şubesine bağlı Kibar Triko iş yerinin ilk sözleşmesi bitmiş olup yenisinin müzakerelerine başlamak üzere gerekli hazırlık yapılmıştır.

Bu işyeri işverenler Sendikasının üyesi olduğundan toplu iş sözleşmesi müzakereleri işverenler Sendikası yetkilileri ile yapılacaktır. Müzakerelerin olumlu safhalardan geçmesini dileriz.

Miting Komedyası 3. Sayfamızda

Hilmi Gürgan'da Sözleşme İmzaladık

Geçen sayılarında uyumsuzluğa düşüldüğünü bildirdiğimiz Hilmi Gürgan işyerinde bulunan uzlaştırma kurulu bu işyerinin bünyesine uygun ve olumlu kararlar vererek görevini yerine getirdi.

Uzlaştırma Kurulunun kararına Sendikamız Müfettişi Hüseyin Akduman ile Şube Başkanı Mahmut Alkan Üsküdar'a giderek üyelere anlatıldı.

40'tan fazla üyenin katıldığı toplantı TÖS Üsküdar Şubesi lokalinde yapıldı ve artan sosyal yardımlar ile ücret zamları anlatıldı.

Bu işyerinde ikramiye ve çocuk parası yoktu. Bu devre ilk defa kademe bir ikramiye ve çocuk parası alındı. Yemek ücretleri ve diğer sosyal yardımlarda artışlar yapıldı ve üyelerin kademelerine göre de

günde 280 ile 320 kuruş arasında bir zam sağlandı.

Üyelerimizin olumlu karşılıkları Hakem Kararını Sendikamız da kabul ederek toplu iş sözleşmesini imza etmiştir.

Gelecek devrelerde daha iyi toplu iş sözleşmesinin yapılması dileği ile sözleşmenin üyelerimize hayırlı olmasını dileriz.

Yılların işçisi Bahir ERSOY Ankara yolculuğuna hazırlanıyor.

Bir işçi Ankara Yolunda...

Yazı İşleri Müdürümüz Bahir Ersoy'un Milletvekilliği Garantilendi

Sendikamız Müşaviri ve Gazetemiz yazı işleri müdürü iktidarın oyuncuğu olmadan önceki TEKSİF Federasyonu'nu eski Genel Başkanı Bahir Ersoy CHP'den aday adayı

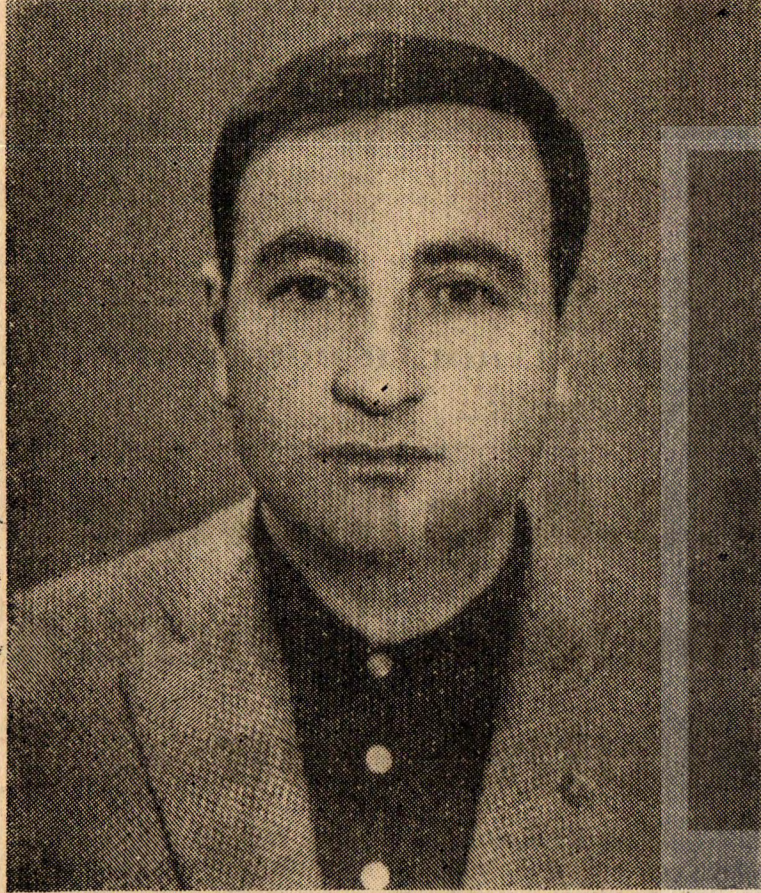
olmuş ve pazar günü yapılan önseçimler sonunda CHP listesinin 5. sırasını almıştır. Bu duruma göre yazı işleri müdürümüzün milletvekilliği garantilemiş bulunmaktadır.

Ersoy, «Bu durumu nasıl karşılıyorsunuz?» tarzındaki soru üzerine muhabirimize şunları söylemiştir:

«Herşeyden önce arkadaşlarımın samimiyetini saygıyla anmak isterim. Şunu peşin söyleyeyim ki, benim milletvekili olmam kişisel olarak önemli değildir. Önemli olan, CHP içinde de yeni yeni uyanmaların, kıpırdanmaların başlamış olmasıdır. İstanbul gibi büyük bir kentte bir işçi CHP listesinin başta taraflarında yer alabiliyorsa, keza bir esnaf da aynı yeri işgal edebiliyorsa bunda tabandaki uyanmanın izlerini sezmek lâzımdır. Artık politika cambazlık olmaktan çıkmaktadır. Ülkemizin bilinçli bölgelerinde halk kendi iradesini kullanabiliyor ve şu ya da bunun etkisinde kalmadan beğendiğini açıkça söyleyebiliyor. Temennimiz tüm Türkiye'nin de bu bilinç seviyesine erişmesidir. O zaman politika borsası olmaktan kurtulacak, halk iradesi safсата olmaktan çıkacaktır.»

Ersoy'un kişisel gayretleri ile aldığı sonuç memnunlukla karşılanmıştır. Kendisine Parlamento çalışmalarında da başarılar dileriz.

YÖNETİCİLERİMİZİN BİLMEDİĞİNİZ YANLARI

Yedikule Şubemizin genç Başkanı : FUAT PINARBAŞI

Fuat Pınarbaşı

1929 yılında Bakırköy'de doğdu. Daha altı yaşında iken bir kaza sonucu babasını kaybetti. Kendisi ile birlikte üç kardeşini geçindirmek için annesi uzun yıllar çalışmak zorunda kaldı. Bu olumsuz şartlar yüzünden Pınarbaşı ancak ortaokul son sınıfa kadar okuyabildi. Bilanare öğrenimini yarıda bıraktı.

İş hayatına Bakırköy Sümerbank Bez Fabrikasında başladı. Her gün devamlı üç saat olmak üzere burada tam 3 yıl çalıştı. 1946 yılında bu işyerini terkederek Bakırköy Cam Fabrikasına puantör olarak girdi. Arkadaşları arasında çok sevilen Pınarbaşı burada bir kışkırtıcı olarak işten çıkarıldı.

Birden emekçileri ezenlerin karşısında yer alması onu sevindirmişti.

Pınarbaşı sendikal mevzuata yabancı idi. Ama kendi kendini yetiştirmek haksızlığa uğrayan arkadaşlarına yardımcı olmak istiyordu. Böylece gece gündüz çalıştı. Karşısına çıkan zorluklara karşı amansızca mücadele etti. Hiçbir şeyden ürkmeyi, korkmadı.

Sendikadaki sekreterlik görevi Yedikule Şubesinin son genel kuruluuna kadar yıllarca devam etti. Çalışmalarının karşılığını görmüştü: Tekstil işçileri kendisine Şube Başkanlığı gibi daha büyük sorumluluk taşıyan görevi sevecek vermiş-

sahasını gençlere terketmekle huzur duyduklarını ifade etmekteydiler. Hiçbirinde menfaat hırsı yoktu. Ve sendikacılığı hiç bir menfaat gözetmeksizin yaparlardı. Son zamanlarda ise sendikacılık tamamen yozlaşmış, o eski sevimli hüviyetini kaybetmiştir. Bugün birçok sendika çalışanların nazarında ticarethane, sendikacılar da birer tezgâhtar gibidirler. Yine çalışanlar sendikaları şöyle sınıflamaktadırlar.

- a — Dolar sendikaları
- b — Ruble sendikaları
- c — Sarı sendikalar
- d — Bir de bu ortamda namuslu kalmayı becerebilen tarafsız ve işçiden yana sendikalar...

Bence bütün bunlar işçilerin arasında yüzeye çıkan çelişilerdir. Sendikalar eğitime tarafsız bir önem veremedikleri için bu acayiplikler ortaya çıkmaktadır. İşçinin bilinçsiz olmasının tabii sonuçlarıdır bütün bunlar...

— «Peki sendikaların politikası size nasıl olmalıdır?»

Bana göre tabii olan sendikaların birinci ve şaşmaz görevi, çalışanların sosyal yaşantılarını düzeltmeye çalışmaktır. Bundan 6 yıl önce kanunlaşan toplu sözleşme düzeninden bu yana sendikalar 3. dönem sözleşmeler imzalamışlardı. Şüphesiz sözleşmeler işçilere birçok yararlar sağlamıştır. Fakat, görüldüğü gibi iş bununla bitmiyor. Ticari ahlâkın eridiği ülkemizde gelmiş geçmiş hükümetlerin tümü piyasaya el atmadıklarından kontrol suzluk almış, yürümüş ve piyasa adeta aç kurtlar gibi sözleşmeler ya kından izler hale gelmiştir. Daha sözleşmeler imzalanır imzalanmaz başta Devlet olmak üzere tüm ticaret erbabi işçinin cebine el atmaktadır. İşçinin sözleşme ile sağ cebine giren, zahletsiz ve kolay kazananların kurnazlıkları ile sol cebinden çıkarmaktadır. Bu bakı-

ONBEŞ GÜNDE BİR

bahir ersoy

DEEEECİİİK
AÇIKGÖZLERE

Büyük seçim geliyor. Memleketi bir dört yıl daha idare edecekler seçilecekler. Partiler millete birer ikişer boylarını göstermiye başladılar. Dört sene önce de aynı şeyleri yapmışlardı. O günlerden bu yana neler oldu? Parlâmentoya gidenler sözlerini yerine getirdiler mi? Bunu araştırmadan bir kere kendi kendimizi eleştirelim. Zira biz işçilerin haklarını savunmayı meslek edinmiş kişiler görevlerimizi yaptığımızı vicdan azabı duymadan söyleyebilirsek sonra çevre eleştirmesinde güçlü oluruz. Eğer sendikacılar dört senelik geçen devrede toplumu kandırma gösterisi yapmışsak o takdirde başkalarının da bizi atlatmasını normal karşılamamız gerekir. Nefsinde selâmeti bulamıyanın başkalarından huzur yardımı beklemesinde gerçekçilik yoktur.

Sendikalarımız iri gövdeler üstünde duran başlar gibidir. Baş gerekli düzen için kendini yormazsa gövde bir gün isyan edebilir ve o başı yiyebilir. Biz geçmiş dört senede parlâmentoyu bize ait kanunları çıkaracak eyleme getiremedik. Politikacı kendisiyle işçiler arasında bazı sendikacıları beşikçi gibi görmeye başlamıştır. Ve gerçekten işçiler bu durumu dikkatle izliyorlar. Tabanda başka bir deyimle altyapıda büyük kaynaşmaların dalgalanmaları görülür hale geldi. Hele İşçi Emeklilik Kanununun islahı ile ilgili tartışmanın finiši bana kalırsa sendikacıların tam bir yüz karası olmuştur. Miting niçin tertiplenmişti? Miting konuşmalarında neler vardı? İşçi meselelerinin hallinde iktidar partisinden muhalefetten madem ki güçlük görmemiştik de mitingten önce kopardığımız kıyamet niçindi? Böylece işçiler bu mitingi niçin yaptılar diyeceklerine ne cevap verilebilir? Hele Emeklilik Kanunu 15 Kasım 1969'a kadar çıkartılmazsa gene yağacak, gene gürlüyecek kıyametleri koparacağız gibi aba altından sopa göstermek isteyenlere işçilerin güldüğünü hatırlatmak yerinde olacak. Parlâmentonun nasıl çalıştığını işçiler çok iyi biliyorlar. Birbirimizi kandırmıyalım. İnsana DEEEECİİİİK derler.

HUKUK KÖSESİ

di. Bu haksızlığı protesto amacıyla 48 saat yatağında yattı. Çok üzül-müştü. Bir süre sonra bir arkadaşı kanlı ile sendikanın sekreterlik kadrosuna geçti. Daha o zamanlar Pınarbaşı sendikanın löfimi ilk de-fa işitmekteydi. Tereddüt etmeden kendisine yapılan teklifi kabul et-ti ve sendikacılığa başladı. Sendi-kadaki görevine 1954 te başlıyordu.

lerdi. Diğer yöneticilere olduğu gibi, Pınarbaşı'na da şu soruları yönelt-tik:

— «Sizce Sendikaların bugünkü durumu nedir?»

Ben hep amatör sendikacılık za-manındaki sendikacıları arar duru-rum. Çalışanların nazarında hey-kelleşen bu insanlar, sendikacılık

dan işçinin cebine aslında hiçbir-şey girmemektedir. İşçi tüccarın zenginleşmesi için aracı kılınmak-tadır. Bu mekanizma bilinmediği için de işçiler namuslu sendikaları suçlar duruma girmektedirler. Bu aksaklık temelden çözümlenmedik-çe herşey palavradan ibaret kal-maktadır.

ANAYASA NEDİR?

Anayasa, hukuk dünyasında bü-tün kanunların uynak zorunda ol-dukları temel görüşleri aksettiren bir kanundur. Devletlerin birer a-nayasaları vardır. Bu anayasalar, her devletin kendi toplumu u ida-re etme şeklini gösterir. Bildiğimiz gibi devletler sınıf teşkilatları oldu-ğundan, biz bir devletin anayasa-sına bakarak o devleti, hangi sını-fın idare ettiğini anlayabiliriz. Ana-

yasa kanunu eski zamanlarda mev-cut değildi. O zamanlar, toplumları krallar, beyler, padişahlar idare et-tiklerinden, onların ağzından çıkan sözler kanun sayılırdı ve ülkeleri kendi ketiflerine göre idare eder-lerdi. Bu iş aşağı yukarı, 1789 tari-hinde Fransada yapılan ihtilâlde, yani Büyük Fransız ihtilâli denen

(Devamı 4. sayfada)

İşçi Sendikası mı İşveren Sendikası mı ?

HÜDAVERDİ TALAY

Her türlü basitlikten, kendilerine menfaat çıkarmaya mu-vaffak olan TEKSİF yöneticileri, suistimal, zimmet teraneleri-nin artık bir mâna ifade etmediğini gördükten sonra yeni bir slogan buldular. Hani birçok yerde tutturuyorlar bu sloganı, «TEKSTİL İŞVEREN SENDİKASIDIR» diye. Fakat öyle yöneti-cilere sahiplerki bazı bazı büyük gaflar yapıp kendi kendileri-ni çıkmaza düşürüyorlar. Son zamanlarda MISIRLI boyahane-sinde bu slogan ile epey işçilerimizi aksatmaya muvaffak oldu-lar, fakat teker teker ikna ederek yaptığımız kayıt mücadele-sinde muvaffak olmamız karşımızdakileri azdırdı. İlk evvelâ temsilciler tehdit edildi. Netice alamadıklarını görünce faali-yeti yürüten baştemsilcilerimizi dövdüler. Bu da bir semere vermeyince şimdi yeni bir taktik bulmuşlar. İşverene yalan be-yanla, işyerinde baskı ile kayıt yapıyor. diye şikâyetle bulu-narak işvereni bize karşı baskı unsuru olarak kullanmışlardır. Şimdi sormak icap eder: Hangi işçi sendikası rakibine işveren kanalı ile baskı yaptırmaya kalkarda o sendikanın rengi sar-ımsak olmaz?

Sonra bu sendikanın bilmediği bir şey daha var: O iş ye-rinde sözleşmeyi yapan akit sendika biziz ve bizim sözleşmemiz de yasak faaliyetler kısmı TEKSİF'inki gibi işyerinde (S) har-fini ağzına aları kapı dışarı etmeye müsait değildir. Biz icab-ederse iş saatleri haricinde iş yerinde kayıt yaparız. Eğer im-kânlar varsa onlar da yaparlar. Yaptığımız sözleşme ile onların ki gibi, kimsenin üye kayıt ve propaganda yapmasını engelle-yen kayıt koymuş değiliz.

Bütün bunlar o sendikanın gerçekten nasıl bir sendika ol-duğunu göstermeye yeter, artar da. Bir işveren sendikası mev-cutsa o da faaliyeti ile icratı ile TEKSİF Sendikasıdır. Bunun söz örneğini Mısırlı Tekstil Biyada işvereni yalan beyanları ile bize karşı baskı yaptırarak göstermişlerdir.

Hak doğrudur. Doğru yolda olduğumuza inanıyoruz ve muvaffakiyetimiz muhakkak. Ancak şer kuvvetleri zaman za-man işverenleri de arkalarına alarak bunu geçiktirmeye çalış-maktadır.

Minion ve Dantelde Uyuşmazlık

Taksim'de kurulu Minion Örme ve Dantel işyerlerinde yürütülen toplu iş sözleşmesi müzakereleri ke-silmiş ve ikinci defadır uyuşmazlı-ğa düşürülmüştür.

Bilindiği gibi bu işyerinde ilk mü-zakereler bir iki toplantıda usul ve teklifler üzerinde yapılmış fakat e-sas hakkında görüşmelere başlana-madığı için uyuşmazlığa düşülmüş-tü. Karşı tarafta bir uzlaşma duru-mu belirlediği için yeniden müzake-relere başlanmış fakat ücret zam-ları konusunda bir anlaşma zemini bulunamadığı için uyuşmazlık zap-tı tutularak durum bölge çalışma müdürlüğüne intikal ettirilmiştir.

Sendikamızı temsilen Hukuk Mü-shavirimiz Av. Abdullah Sert görev-lendirilmiş ve uzlaştırma kurulu teşekkül ettirilmiştir.

Kurulun vereceği kararın olum-lu olacağını umuyoruz.

Gavriyeloğlu'nda Sözleşme

İki yıl evvel 85 gün Grev yaptık-tan sonra toplu iş sözleşmesi imza-ladığımız Yudikule'de kurulu Gab-riyel Gavriyeloğlu Yedikule Men-sucat Fabrikasının toplu iş sözleş-mesi bitmiş ve yenisinin yapılması için yetki alınarak gerekli hazırlık lar tamamlanmıştır.

23 Ağustos günü yapılan ilk top-lantıda Sendikamız yeni sözleşme için teklif tasarısını işveren ve ve-killerine vermiş olup gelecek top-lantıda toplu iş sözleşmesi müza-kerelerinin esasına gidilecektir.

İŞÇİ NEYLESİN?

İşçi, polis birbiri ile dayakta
Çalışma Bakanı uyur ayakta
Kimisi yaralı yatar yataкта
İşveren baskılı, işçi neylesin

Kanunun tanıdığı hakkı vermezler
Çalışanın kıymetini bilmezler
Bu düğümü bir an evvel çözmezler
Hakkını almayan işçi neylesin

Tank ile tümen ile gidilir harbe
İşçinin beline indi bir darbe
Kimi dövdürürler bilmemki kime
Hakkı verilmeyen işçi neylesin

Kalmadı sanırsız biz köleliği
Olmalı vatanda iş güvenliği
Akşamdan sabaha yok meteliği
Naçar kalmış artık işçi neylesin
Almadım bir takım elbise satın
Oynatır sırtımda işveren atın
Budur diyor işte senin de hakkın
Sabırlar tükendi işçi neylesin

Kendin düşün kardeşim kendi bahtını
İşveren sırtıma kurdu tahtını
İşte böyle yerler işçi hakkını
Hak yiyen çoğaldı işçi neylesin

Hak yiyene derim bilin ki munzur
Bütün işçilerde kalmadı huzur
Bir hatam varsa dilerim özür
Yetmiştir canına işçi neylesin

Gönül istemiyor kalem yazıyor
Dertli şair diyar diyar geziyor
Bu vak'alar hepimizi üzüyor
Hakkı verilmeyen işçi neylesin

MUSTAFA EKMEN

Minion Örme Sanayii İşçilerinden

BÜYÜK İŞÇİ MITİNGİ (!)

Bana Çiçek Yollama!

Mitingcilerin bir diğer büyük kusura da ilânın altına «Çelenk gönderilmemesi rica olunur» kaydını unutmamaları. Tabii böyle birşey olmayınca da bizim polis tutup görevini yapmış. Mevta sahip-

lerine birer çiçek yollamış. Oysa merhumun vasiyetinde çelenk isteği yokmuş. Hasılı kelâm biraz saygısızlık edilmiş ama, bu kadar büyüük işçi mitinginde bu kadar kusur olur!

Bir Fıkra, Bir Olay ve Bir Hesap

Adamın biri, köyün birine misafir gitmiş. Misafir kaldığı evde heybesini kaybetmiş. Pür hiddet köy halkını toplayıp karşısına almış ve;

«Ya derhal benim heybeyi bulun, ya da ne yapacağımı ben bilirim!»

Demiş.

Köy halkı, «ne yapacağımı ben bilirim» lâfından çok korkmuş. Başlamışlar hep birlikte misafirin heybesini aramaya. Nihayet heybe ambarda bulunarak sahibine teslim edilmiş.

Köylülerden en cesur bilineni mi

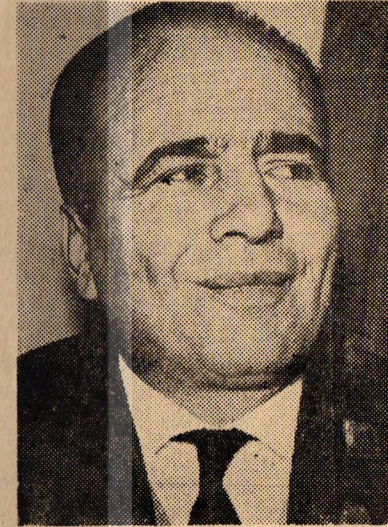
Lâfın sonuna nokta yerine gene bir sürü cart curt, cart curt...

Binlerce lira işçi parası ile «dünyaya nizam veren» Türk - İş Genel Yönetim Kurulu toplanır. Kapalı salonlarda soğuk meşrubat içilerek vakit geçirilir. Lâf öğütülür ve neticede dağ fare doğurur!... 24 Ağustos'ta Ankara'da miting yapılacak! Bunun için derhal bir miting tertip komitesi teşkil edilir. Komite başkanlığına iktidarın has uşağı ve miting aleyhtarı muallal bir adam getirilir! Sonu ufukta mum gibi parlar. Meselenin arka cephesini bilenler bütün bu senaryolara karşı kıs kıs gülerler. Der-

Mitingin Maliyeti

Dost gördü, düşman gördü... ve Başkent Ankara'da «büyüük bir işçi miting» yapıldı!. Bu öyle bir miting ki, biz diyelim cakalı bayram, siz deyin sefali seyran! Efendim gazeteler açıkladı ki (Türk - İş ve bağılları pek açıklamazlar böyle şeyleri) bu büyüük miting için tam tamına bir üç milyon feda edilmiş. Ele geçen bir şey olsa eyvallah. Ele geçeni herkes gördü: Polisin çiçeği ile Çalışma Bakanının teşekkürü! Yalnız Demirel'e yazık oldu. Bu büyük yatırımın kordelasını kestiremediler. Efendim biraz da miting düzenleyicilerin acemiliğine gitti Demirel. Eğer tutup bu şenliğin kordelasını da ona kestirmiş olsalardı bu büyüük işçi mitinginin tek bir kusuru kalma yacaktı Allah için!..

BAŞAĞALAR

SEYFİ DEMİRSOY

HALİL TUNÇ

Silindir Gibi

Türk - İş'in başağası Demirsoy, «Bizi kızdırmasınlar yoksa silindir gibi ezer geçeriz» demiş

Mitingten sonra da herkesin lafı bir: «Merdane fazla zamklanmış galiba!»

Mitingde bir gazete toplatıldı

Gençlerin ve işçilerin çıkarmakta oldukları bir gazete var: İşçi - Köylü Gazetesi... Allah için içinde işçi ve köylü aleyhinde tek bir satır yok. Gençler işçiler mitinge katılanlara bu gazeteden dağıtmak istemişler ki, birden bayramın havası bulanmış. Miting görevlisi Türk - İş fedaileri bu gazete dağıtıcılarını en seleyip tetikte duran polise teslim etmişler. Böylece miting sabotörle-

Ankara'da çevrilen "Paralı askerler" Filmine

TÜRK-İŞ Birinci Bölge Temsilciliği TAKSİM	Istanbul, 25-Ağustos-1969
TEŞKİLATA	
Seyi : 69/423-22	
Türk-İş'in Ankara'da tertiplemediği büyük işçi miting'i hepimizin bildiği ve takip ettiği gibi kamu oyunda olumlu yankılar yapmaktadır.	

safire sormuş:

.. «Yiğidim, eğer heybeyi bula-
masaydık, ne yapacaktın?»

Misafir sakin cevaplamış:

.. «Hiç... Evde eski bir kilim var
dı, onu kesip heybe yapacaktım!»

Bahar sonlarına doğru Millet
Meclisi bir seçim yatırımı olarak a-
celeyle işçi Emekli maaşını % 70'e
çıkaran ve yaş hadlerini indiren ta-
sarıyı bir gecede geçirip Senatoya
sundular. Artık Meclis görevini yap-
mış (!) iş Senatoya kalmıştı. İşin
esas biliniyor: Millet Meclisinin ka-
bul ettiği tasarı 931 Sayılı iş kanu-
nunda olduğu gibi Senato'da kuşa-
çevrilecek. Ama bu yana dikkat e-
deni ender. Tam bu sırada «Anka-
ra'da Türk - İş vardır» dan bir
ses:

«Eğer 15 Temmuz'a kadar bu ta-
sarı kanunlaşmazsa sokağa dökü-
lürüz.»

«Başlarına yıkarız.»

«Genel greve gideriz!»

Ve buna benzer bir sürü cart
curtılar...

Yaylana yaylana 15 Temmuz ge-
zir!

«Ankara'da Türk - İş vardır»
dan bir ses daha:

«Miting yapacağız.»

«100 binler yürüyecek»

«Yakıp yıkacağız.»

ken komitenin has başkanı derhal
hastalanıp, hastaneye kaldırılır.

Türk - İş'in adına doğum sancı-
ları çektiği miting gazetelerde gün-
lerce lâflandı:

«Ege ayağa kalktı.»

«İstanbul toparlanıyor»

«Batı kayıyor»

«Doğu seferberlikte»

Başkentte doğum hazırlıkları gir-
la. Toplum polisi çiçekçilere sipariş
üstüne sipariş veriyor.

Çelenk bandında bir inci: «Top-
lum polisinden mitingçi işçilere sev-
gilerle» Bu dümene bizim köyde Şİ
KE derler. Sizin köyü bilmem!

Yan gelip yatar 24 Ağustos:

En şişirmeli ağızlar:

«Mitinge 30 000 kişi katıldı» der.
Arkasından küçük bir hesap pus-
ulası uzatılır:

«Ankara mitinginde harcanan 3
milyon Türk lirası!»

Ve bir küçük hesap da bizden:

Kahve köşesinde iki vatandaş ko-
nuşuyor:

«Ankara'daki mitingde 30.000 kişi
katılmış»

«Ankara miting için sendikalar
cem'an 3 milyon lira harcamışlar»

«Mitingçi başına 100 lira düşüyor
muş»

Uy canına sarıldığını! Desene ki
alavere dalavere Kürt Memet nöbe
te!

ri (!) etkisiz hale getirilmiş. Oy a-
nam oy. Türk - İş ağalarında son
derece bir keyif.

Şu gazete dağıtıcılarına da ne de-
meli? Sanki bu yapılan işçi hareke-
ti. Size ne be kardeşim? Elâlemin
şenliğini bozmağa hakkınız var mı
Gelin razı güvey razı. Bunlar pek
yabancı istemezler. Çünkü sağdıç
yabancı olunca şa,pamazlarmış!

Bu Miting
kime karşı
yapıldı ?

Cevabı bulmakta zorluk çekilen
sorulardan bir de bu büyüük işçi
mitinginin kime karşı yapıldığıdır.
Öyle ya, tüm partiler mitingi des-
teklediklerini açıkladılar. Tüm sen-
dika, federasyon ve konfederasyon-
lar da desteklemekte olduklarını
ifade ettiler. (Yalnız bizim sendika
daha tâa baştan bu işi fiyasko di-
ye nitelendirdi.) Gazeteler sağcı-
sı ile solcusu ile mitingde evet dedi-
ler. Arada bir Hükümet kalıyor ki,
Çalışma Bakanının tebrikine bakı-
lırsa demekki, Hükümet de bu meş-
huur ve büyüük işçi mitingini
destekledi. Polis çiçek yolladığına
göre, o da destekledi. Peki ya karde-
şim bu miting kime karşı yapıldı ?

Anlaşıyor ki zavallı Türk - İş
Konfederasyonu Türkeş'in koman-
dolarının oyununa gelmiş. Koman-
dolar Türk - İşçilere namlu tut-
masını yanlış belletmişler. Türk -
İş de tutup salakça namluyu ken-
dine çevirmiş!

SİPARİŞ

Çiçekçiler bayram yapıyorlarmış,
Türk - İş'in mitingini duyar duymaz.
Çünkü, polis miting arifesin-
de çiçekçilere bolca sipariş veriyor-
muş.

Bu Miting'e Türk-İş 1. Bölge Temsilciliği hudutları içinde
yaklaşık olarak 10.000'in üstünde Sendikacı ve işçi arkadaş katılmış ve
Ankara Emniyet Sarayı önünde toplanarak Başta Türk-İş Genel Başkanı Sayın
Demirci olmak üzere büyük bir kortej halinde ve gayet muntazam şekilde
yürüyüş yapmış ve Tandoğan meydanında diğer kollardan yürüyüşe geçen grup-
larla birleşmiştir.

Miting için günlerce eleştirmeler yapan, olumsuz söylentiler

İstanbuldan on bin
Figüran Katıldı !

Bir Uyarı

Çok teşekkür
Ederiz !

Akşam'dan Yazar sayın Çetin Al-
tan, 26 Ağustos tarihinde yazdığı
Ağaların Ağaları sendika Ağaları
başlıklı makalesinde «Piyasada do-
laşan sendikacılar yüzde doksando
kuz onda dokuzu... her türlü oyu-
na yatkın sokak politikacılarıdır»
demektedir.

Sayın Altan'a hatırlatırız ki,
Türkiye'de ezilen emekçileri her,
sömürücü pençesinden kurtarma-
ya azimli ve bu yolda küçük de ol-
sa bir mücadele veren TEKSTİL
İŞÇİLERİ SENDİKASI adlı bir
sendika vardır. Ve bu sendika nâ-
çizane sendikacıların % 100 - 99,9
- % 001'lerin sırasında yer almak-
tadır. İşçi sorunlarıyla ilgilenen de-
ğerli yazara duyururuz.

İstidatından sonra,
ve bu y'den de
sistemine yürüteceği ka-
Devamı Sa 11 Sü. 5 de

Çalışma Bakanı
«Türk-İş yöneticilerine
mütesekkirim» dedi

ANKARA, AA
Çalışma Bakanı Turgut Tokar,
önceki gün Ankara'da yapılan
büyük işçi mitinginin olumsuz
geçmesini takdiri karşılığında
söylemiş. «1989 seçimleri ne ge-
kilde sonuçlanırsa sonuçlanırsın,
işçi sorunlarını çözümlenmeyi tek
dâvânız bileceğiz» demiştir.
Mitingin Türk işçisi ve Türk-
İş'in ağır başlığına yarasan bir
hava içinde geçmesinden mem-
nuluk duyduğunu kaydeden Çalı-
şma Bakanı önceki gün polise
çözümlenmiş sorunları dolaylı da iş-
çi ve yöneticilere mütesekkirim ol-
dunu bildirmiştir.

Duyan Duymayana,
Bilen Bilmeyene

TÜRK-İŞ
Türkiye İşçi Sendikaları
Konfederasyonu
Sayı : 69/2367

Ankara, 13/8/1969

TEŞKİLATA

24 Ağustos miting'i ile ilgili
Genelge: 6.

24 Ağustos Pazar günü saat 14 te Ankara Tandoğan Meydanında
yapılacak büyük işçi mitingine katılmak üzere gelen işçi arkadaşla-
ramızın takibedecekleri yol ve toplanacakları yerler tesbit edilmiş-
tir.

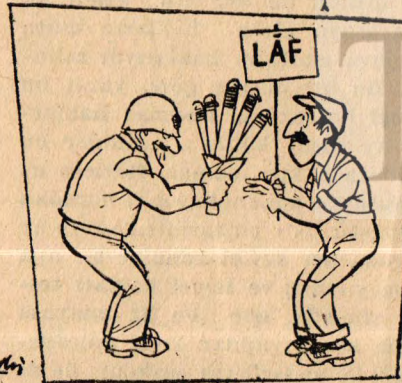
Sayfa 2 GÖRÜŞLER

TÜRK - İŞ MİTINGİNDE POLİS İŞÇİLERE BUKET VERDİ.

Millet, 27 Ağustos 1969.

İŞÇİ EYLERİNE OLUNCA...

İŞÇİ LÂFTA KALINCA...

Baş Yazı

(Başaralı 1. sayfada)

Aradan günler, haftalar, aylar geçti. Köprülerin altından çok sular aktıktan sonra 16 Temmuz'a eriştik. Meclisler toplanmamıştı. Yalnız toplanmamış değil, toplanması için çaba da gösterilmemişti. Biz başından beri bu sütunlarda oynamakta olan oyunları yazıyor ve görüşümüzde yanılmış olmayı arzuluyorduk.

Türk - İş Yönetim Kurulu ye niden toplandığı zaman da alınacak kararlar hakkındaki tahminlerimizde aldanmadığımızı ü zülerek gördük. Günlerce süren yönetim kurulu toplantısında 24 Ağustos'ta Ankara'da büyük işçi mitingi yapılması kararlaştırılıp komite başkan'ı da belli olunca bu işin rezilliği daha çok anlaşılıyordu.

Mitingin gereksiz olduğu orta da idi. Fakat Türk - İş için bir prestij meselesi ise yapılabilir di. Fakat her halde bu mitingin yeri Ankara olmamalı idi. Taşınma su ile değirmen döndürme ye yeltenilmemeli idi. Söyledik, yazdık fakat dinlemedik. Nihayet 24 ağustos da geldi. Mitingte bulunmadık ama ertesi günkü gazete manşetleri bizi değ-rulüyordu. Aradan geçen zaman çok şeyler değiştirmiş, miting gagesinden uzaklaştırılmıştı . Türk - İş'in büyük ismi sıfıra indirilmişti. Basının yazdığına göre üç milyona mal olmuştu. fiyasko ile sonuçlanan bu miting. Bu üç milyonla gerçekten güçlü bir işçi örgütü hükümetler devirirdi. Üç milyon harcayarak toplanan 10.000 işçi karşısında söylenen sözlerle mitin

Güney'in Temmuz sayısında bir şiir, Hüseyin Ulaş'ın şiiri:

Kİ ...

Cop ve kalkanları var,
Vur, ha vur.
Bu sökmez ki!

Sömürü, talan ve yağma,
Ye, ha ye.
Böyle gitmez ki!

Emanet bayrağı dalgalanmada,
Gençliğe emanet.
Yere düşmez ki!

Yıldız kayar, yaprak düşer,
Özgürlük ve kutsal kan.
Şehit ölmez ki!

Destandır düşüncede,
Rüzgâr, rüzgâr.
ATATÜRK düşmez ki!

Aydın, Gençlik ve Ordu,
Birlik,
Bu yurt batmaz ki!

Emekçinin Kitaplığı :

“ Anayasayı
Niçin
Savunmalıyız,,

izlem Yayınları, Emekçinin Kitaplığı adlı bir seri hazırlamıştır. Serinin 4. kitabı olarak yayınlanan «Anayasayı niçin savunmalıyız?» adlı kitap değerli öğretim üyelerimizden özellikle sendikamız temsilcileri tarafından yakından bilinip tanınan Doç. Dr. Murat Sarıca tarafından yazılmıştır.

EKONOMİ SORUNLARI

Sömürü Nedir

Kelimenin lügat mânası ile sömürü, birşeyden faydalanmak istifade etmek demektir. Sömürü olayı bütün tabiatta cereyan eder. Tabiatta bazı hayvanlar vardır, bunlar diğer bazı hayvanlardan veya bitkilerden istifade eder, onların sırtından hayatını idame ettirirler. Meselâ, ökse otu diye bir bitki vardır, bunlar yapıştıkları ağaçların suyunu emerek yaşar giderler. Yine, bil diğimiz kene sinekleri, diğer hayvanların kanlarını emerek yaşarlar sivri sinekler, pireler gibi diğer bir çok hayvanlar böyle yaşarlar. Bu misaller çoktur, tabiatta. İnsan topluluklarında ise, sömürü, insanların yine kendi hemcinsleri olan insanları sömürmesi şeklinde, kuvvetli insanların zayıf insanları sömürmesi şeklinde cereyan eder. İnsanlar arasındaki sömürü, insan topluluklarında sınıflaşma başladıktan sonra, insanlar arasında ferdiyetçiliğin ferdi mülkiyetin yerleşmesi ile başlamıştır. Demek ki, insan topluluklarında ferdi mülkiyet düzeni yerleşmeden önce, sömürü yoktu. Şu halde sömürünün kökü, ferdi mülkiyet düzeni olmuştur. Tarih içinde sömürü biçimi değişiklikler geçirmiştir. Meselâ makineler keşfedilmeden önce, zenginler, fakirlerin kölelerin kol kuvvetinden istifade etmişler, onları makine yerine kullanarak sömürmüşlerdir. Daha sonra, makineler keşfedilmiş bu sefer, makinelere sahip olanlar kendi kolundan başka birşeyi olmayanları, bu makineleri bir ücret karşılığı çalıştırmaya koşarak onları makinelerin kölesi ve dolayısı ile kendi köleleri haline getirerek emeklerini sömürmüşlerdir. Yani, sömürünün esası değişmiyor da, şekli değişiyor sizin anlayacağınız.

İşte bu düzenin ilmi adı kapitalist düzendir. Şu halde kapitalist düzende herşey sömürü üzerine kurulmuştur. Bu düzende, patron, işçiyi köy ağası, köylüyü; ev sahibi, kiracıyı; ticaret erbabı müşteriyi; erkek, kadını, amir, memuru; baba, evlâdını; kadın, kocasını; hastaya para ile bakan doktor, hastasını, sömürmektedir. Bu misaller çoktur burada aklımıza geleni verdik. Fertler arasındaki sömürü, daha yukarıda sınıflar arasındaki sömürüye dönmektedir. Yani fakir sınıfları (işçi ve köylü sınıfı), zengin sınıflar (kapitalist ve burjuva sınıfı) sömürmektedir. Bu sömürü daha üst seviyede, günümüzde olduğu gibi zengin ve sanayileşmiş ülkelerin, fakir ve sanayileşmemiş ülkelere sömürmesi şeklinde ortaya çıkmaktadır. Yani bu sanayileşmiş kapitalist ülkeler, sanayileşmemiş ve ihraç edeceği ürünleri sadece tarım ürünleri olan ülkeleri, sanayi maddesi vererek karşılığında bu tarım ürünlerini yok pahasına onlardan almak sureti ile sömürmektedirler. Demek ki, ferdi çıkarıcılığın esas olduğu bir kapitalist düzen baştan aşağı sömürü mekanizmasına dayanmaktadır. İşçi sınıfının menfaati bu sömürü düzeninin ortadan kaldırılmasındadır. Sömürü düzeni ise ancak, ferdi menfaat yerine bütün toplumun menfaatını esas alan ve sömürüye yol açan vur vurana, kır kırana düzeni yerine, elde edilecek üretimi bütün vatandaşlar arasında hakça dağıtan ve hiç kimsenin başkasına muhtaç olmadığı bir mekanizmayı kuran sosyalist düzende kaldırılır. İşçi sınıfının menfaati bu düzendir.

Hukuk Kösesi

kanun önündeki şeklen eşitliği yeri
ve ıktısdan da eşitliği ettikçe a-

gin esas gayesi arasında bağlan-
tı kurabilen bulundu mu? Bile-
miyoruz amma doğrusunu ister
seniz biz kuramadık. Türk işçi-
sinin beylik lâflara karnı toktu.
Bu nedenle gençlik parkındaki
göl kenarına oturmayı mitinge
tercih etmişlerdi, ücretli olarak
toplananlar. Hele toplum polisi
nin gönderdiği çelenk mitinge
daha başka renk katmıştı!

Böylesine olumsuz bir eylem
emekçi örgütlerine umut bağla-
yanları hüsrana uğratmıştır.
Harcanan üç milyon emekçi pa-
rasından çok, buna üzülmeğe ge-
rek.

RIZA GÜVEN

BAROLAR BİRLİĞİNİ GÖREVE ÇAĞIRDIK

(Baştarafı 1. sayfada)

mamaktadır. Sendikamızın yaptı-
ğı araştırmanın sonuçları şu şe-
kildedir:

Istanbulda halen görev yapan 4
iş mahkemesi vardır. Bunlar da 2
salonda çalışmak zorunda olduk-
larından hamtada üçer gün 4 er
saat çalışmaktadırlar. Bu mahke-
melerin derdest dâvaları şu du-
rumdadır:

ist. 11. Asliye Huk. Mah.:	2.301
ist. 13. Asliye Huk. Mah.:	3.281
ist. 22. Asliye Huk. Mah.:	2.796
ist. 21. Asliye Huk. Mah.:	3.213

Toplam 11.591

Bu 11. 591 derdest davaya, veril-
miş kararlar da eklenirse 1968'den
bu yana iş mahkemelerine en az
20.000 davanın gelmiş bulunduğu
tahmin olunacaktır. Bu miktara
toplu iş sözleşmesi, yetki ve aidat
uyuşmazlıkları, teskit, tedbir talep

Geçen yıl TÖS salonlarında sendikamızca düzenlenen se-
minerde aynı konuda temsilcilerimize ders veren Sarıca, bunu
daha genişletmek suretiyle kitap haline getirmiş ve emekçinin
yararına sunmuştur.

izlem Yayınlarının bu girişimi bizce yerinde bir atılımdır.
Bu seride Politik Ekonominin Esasları, Sosyal Düşüncenin Ge-
lişmesi, Emekçi Sınıfı ve Gred adlı eserler çıkmıştır. Saniyo-
ruz ki, emekçinin kitaplığını daha da zenginleştirmek için ya-
yinevi yöneticilerinin çalışmaları olacaktır.

Sayın Sarıca, o dobra anlatımıyla emekçiye Anayasayı ku-
sursuz şekilde tanıtmakta, kavramları maddeler arasındaki
ilişkileri de saptayarak tıpkı ders anlatır gibi öğretmektedir.

Çoğu ilkokul öğrenimini bile görmemiş bulunan emekçi bu
küçük kitapçıkla çok şeyleri yanlışsız ve şartlanmasız olarak
öğrenebilecektir. Ya da okumuşların bile okul sıralarında yan-
lış belledikleri örneğin Devlet, Sınıf, Anayasa, Sosyal Adalet,
Sosyal Devlet, Sosyalist Devlet, Sosyalist Hükümet, Demokra-
si vb. gibi kavramları bu kez bu küçük kitapçıklar doğru ola-
rak belleme olanaklarını elde edebileceklerdir.

Çeşitli sorunların karmaşıklığı ve teorisi içinde bırakılan
emekçiler, «Anayasayı neden savunmalıyız» adlı pratik el ki-
tabı ile çok şeyler öğreneceklerdir.

Kitabı tüm emekçilere dostça salık veririz.

leri dahil edilmemiştir. Şu durum
ülkemizde iş hukuku bakımından
adaletin tam ve yolunda dağıtılma-
dığını açıkça belgelemektedir. Ve
bu düzen ister istemez çalıştırana
ra yarar sağlamakta, emekçinin ad-
liyelere olan güvenini sarsmakta-
dır. Bugünkü koşullar altında İs-
tambul'daki iş Mahkemelerinin sa-
yısının en az 10'a yükseltilmesi zo-
runlu hale gelmiştir.

Sendikamız emekçinin aleyhine
işlemekte olan bu düzensizlik için
Adalet Bakanlığı katında gerekli
teşebbüse geçmiş bulunmaktadır.
Adalet Bakanlığı, İstanbul C. Sav-
cılığına verdiği talimatla, durumun
incelenmekte olduğunu tarafımıza
bildirmiştir. Ayrıca, İstanbul 13. As-
liye Hukuk Mahkemesinden bildir-
diğine göre derdest dava adedinin
bizim araştırmamızın çok üstünde
(3.720) olduğu anlaşılmıştır.

Görüldüğü gibi durum emekçi
için ciddi büyük bir önem taşı-

maktadır. Sendikamız bu konu ile
sonuna kadar ilgilenmeğe ve iş
mahkemelerinin sayısının arttırıl-
ması için her türlü direnme eyle-
mine geçmeye kesin olarak karar
vermiş bulunmaktadır.

Dileğimiz bu önemli konuya Tür-
kiye Barolar Birliği olarak da el
atılması ve meselenin emekçiden
yana bir şekilde çözümünün sağ-
lanmasıdır.

Bu istek doğal görevlerinizdendir
de.

Yeni göreve seçilişinizi sempati
ile izlemiş bulunan sendikamız sa-
yın şahsınızdan bu konuya gerek-
li ilgi beklemektedir. İlgileriniz i-
çin sendikamız her zaman sizlere
yardımcı olacağımızı belirtmekten şe-
ref duyarız.

Saygılarımızla

Y. Kara
G. Sekreter

R Güven
G. Başkan

(Baştarafı 2. sayfada)
ihtilâle kadar devam etti. Fransa-
da ticaretten zenginleşen kimseler
ki, bunlar burjuva deniyordu. Bun-
lar kralın keyfi idaresine son vere-
rek onu yıkmışlar ve idam etmiş-
lerdir. Onunla beraber asiller de-
nen beyler sınıfını da yıkmışlardır.
Böylece, bu ticaret ve anayi erba-
bı, işçileri, köylüleri yani bütün yok
sulları bu ihtilâlde kendi safların-
da kullanmışlar ve onların sayesinde
de kralı yıkmışlardır. Onlar bu ih-
tilâli hürriyet, müsavat, ticaret
serbestisi mülkiyet hakkı ve daha
buna benzer bazı hakları gerçekle-
ştirmek için yapmışlardır.

Bu haklardan müsavat köleli-
ğin kaldırılması ile ilgilidir. Çünkü
o zamana kadar köle sahibi olmak
hukukî idi. İşte eşitlik hakkı bu-
nunla ilgilidir ve köleliği kaldır-
maktadır. Her vatandaşın kanun
önünde şeklen eşit olmasıdır. Şek-
len eşitlik diyoruz, çünkü kanunu
hakim sınıf yaptığı için kanun o
sınıfın menfaatini gözetir daha çok
Bu bakımdan yoksul bir vatandaş
la, fakir bir vatandaşın kanun ö-
nünde gerçek eşitliğinden değil an-
cak şekli eşitliğinden sözedilebilir.
Hürriyet hakkı ise vatandaşların
ticaret yapma hürriyetidir esas o-
lur. Çünkü eski krallar ticareti
kısıtlamışlardı. Mülkiyet hakkı da
malum, herkesin serbestçe mülk sa-
hibi olması ile ilgilidir. Tabii, mülk
sahibi olacak maddi imkândan yok
sun fakir vatandaş için bu hak bir-
şey ifade etmez. Demek ki, Fran-
sız ihtilâli ile meydana gelen ilk
anayasaya giren hakların esası,
burjuva sınıfının haklarıydı aslin-
de. Bu anayasaya göre, yazılı bu
temel haklar dokunulmaz haklar-
dır ve diğer bütün kanunlar bu
haklara aykırı olamaz. Böylece a-
nayasasının dokunulmazlığı buradan
gelmiştir. İşte bu tarihten sonra av-
rupada her devlet kendine bir ana-
yasa yapmış ve temel hakları tes-
bit etmiştir. İşte bu ilk anayasa
daha sonra yapılan sınıf mücade-
leleri ile ve işçilerin baskıları ile de-
ğişikliklere uğramış ve işçi sınıfı-
nın baskısı ile yeni birtakım sosyal
haklar eklenmiştir. Vatandaşların

ne hakları da eşitliği getirmiş-
tir. İşçi sınıfının iktidara geçtiği
sosyalist ülkelerde, anayasalara iş-
çi sınıfının hakları hakim olmuş ve
bunlar yer almıştır. Meselâ çalışma
hakkı, vatandaşın, işsiz kalmama
hakkı, eşit eğitim hakkı, bedava
sağlık hizmetleri hakkı, yönetimin
her kademesinde katılma hakkı gi-
bi haklar yer almıştır.

Ülkemizde ilk anayasa 1870 yılın-
da padişaha kabul ettirilen birinci
meşrutiyetle başlar. Daha sonra pa-
dişah bunu kaldırmış ve bu sefer
ikinci meşrutiyet ile ikinci anaya-
sa yapılmıştır. Sonra padişahlığın
yıkılması ile kurulan cumhuriyetin
anayasası gelir ki, bütün bu anaya-
salar yukarıda bahsettiğimiz Fran-
sız anayasasından alınmıştır esas
itibarı ile. Ve nihayet 27 Mayıs dev-
rimi ile şimdiki anayasa. Şimdiki
anayasa eski anayasalardan sosyal
haklara ayrı ayrı yer vermesi bakı-
mından ayrılmaktadır. Böylece va-
tandaşların çeşitli iktisadî hakları
tesbit edilmiştir. Bu bakımdan işçi
sınıfının menfaatine yardımcı ol-
maktadır. Böylece diğer bütün ka-
nunlar anayasada tesbit edilen bu
hakları çiğneyemezler ve uymaya
mecburdurlar. İşte bunun için bir
anayasa mahkemesi kurulmuş ve
anayasaya aykırı kanunları bu
mahkeme kaldırmaktadır.

TEKSTİL İŞÇİLERİ
SENDİKASI ADINA

İMTİYAZ SAHİBİ :
R I Z A G Ü V E N

SORUMLU YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ :

B A H İ R E R S O Y

Yönetim yeri : Babıâli Cad.
Sihhiye Apt. Kat 3, D. 8.

Cağaloğlu
İ S T A N B U L
Telefon : 27 67 82

Dizgi baskı : SİLE Matbaası
Hocahan Cad. 4/2 Yeşildirek
Telefon : 22 36 81